N:o 38.

Ank. till Riksd. Kansli d. 5 April 1870, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition, i fråga om kronohemmans samt åtskilliga andra kronolägenheters upplåtande under skattemannarätt utan särskild köpeskillings erläggande. (I. A.)

De af Kongl. Maj:t utsedde komiterade för behandling af frågan om beskattningsväsendets samt uppbörds- och redogörelseverkets förenkling hafva uti deras under den 30 April 1847 afgifna, till trycket sedermera befordrade, underdåniga betänkande framställt förslag derom, att kronorusthåll, säterier och bergsmanshemman äfvensom andra sådana under åborätt upplåtna kronohemman och lägenheter, hvilkas åboer af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande antogos och som, enligt gällande stadganden, emot afgift till staten kunde till skatte köpas — således icke de hemman som af särskilda verk och inrättningar eller fromma stiftelser på ett eller annat sätt disponeras — skulle utan lösen erhålla skatte-natur.

Till stöd härför hafva komiterade hufvudsakligen anfört: *att*, då krononaturen icke medförde någon högre skattskyldighet, än om hemmanet eller lägenheten vore skatte, staten af sin jordeganderätt icke hemtade annan fördel än den att åtnjuta lösen, derest åboen ville förvärfva skat erätt; — *att*, enär innehafvarne af kronojorden svårligen kunde åläggas lösa densamma till skatte, denna lösen blott efter hand inflöte och således endast kunde beräknas såsom en årlig inkomst; *att* denna inkomst för åren 1837—1846 i medeltal icke uppgått till mer än 8,765 R:dr 26 öre, hvaruti likväl inbegripes lösen för de under samma år till skatte försålda andelar af rekognitionsskogar och kronoallmänningar, så att skattelösen för äldre kronohemman vida understigit nämnda belopp; *att* besagda inkomst förminskades och slutligen upphörde, i den mån hemmanen blefvo till skatte lösta; *att*, om endast sakens ekonomiska nytta betraktades, i sådant hänseende förekomme,

att, derest kronohemman genast erhöllo skatte-natur, staten också tidigare kunde påräkna åtskilliga inkomster af charta sigillata, enär afhandlingar om öfverlåtelse af åborätt karterades endast till hälften emot köpebref, samt fastebref och inteckningar icke för kronohemman ifrågakomme, likasom deras värde ej kunde i bouppteckningar beräknas, hvarigenom deremot svarande kartering icke vore af nöden; *att*, ehuru någon beräkning öfver den sålunda genom förändring i hemmanets natur uppkommande tillökning i charta-sigillata-inkomsterna icke vore verkställbar, det dock syntes skäligen kunna antagas, att den i det närmaste och måhända till fullo motsvarade den förlorade skattelösen, samt att således, om än skatterätten medgåfves utan dylik lösen, någon egentlig förlust för staten derigenom icke uppkomme; *att* bibehållande af statens jordeganderätt till kronohemmanen deremot medförde flera ganska väsendtliga olägenheter och äfven uppoffringar å statens sida, i så måtto som dels kronobetjeningen nödgades icke blott hvart tredje år, utan äfven vid hvarje åboombyte anställa syn å dessa hemman, i förra fallet utan all ersättning, hvilket för nämnda i allmänhet svagt aflönade tjenstemän utgjorde ett tungt onus, dels vid tvister, som rörde dylik egendom, särskilda kronombud måste förordnas, hvilket ej sällan orsakade utgifter för staten, och dels alla frågor om åbo-ombyten skulle af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande handläggas och ofta drogos under Kongl. Kammar-kollegium och Kongl. Maj:ts pröfning; *att* emellertid det enligt komiterades åsigt vore en icke ringa fördel om alla dessa bestyr och den betydliga mängd göromål, som utan något gagn för det allmänna derigenom tillskyndades tjenstemän och auktoriteter, kunde upphöra; samt *att*, då fråga vore om tillvägabringande af möjligaste enkelhet i förvaltningen, denna förändring skulle mycket dertill bidraga, hvadan dess vidtagande endast ur denna synpunkt hade stora skäl för sig, äfven om sådant vore med någon uppoffring förenadt.

Uti det underdåniga utlåtande Kongl. Kammar-kollegium den 8 Januari 1869 på nådig befallning afgifvit i anledning af Riksdagens den 15 Maj 1868 till Kongl Maj:t aflåtna nådiga skrifvelse angående den s. k. administrativa domsrättens upphörande och förvaltningens förenkling i vissa hänseenden hade, enligt hvad af ofvannämnda, den 14 sistlidne Januari till Riksdagen aflåtna och i första samlingen af bihanget till dess protokoll under N:o 20 intagna nådiga proposition inhemtas, bemälda kollegium, bland annat, åter upptagit komiterades nyssberörda förslag och vidare utvecklat de skäl, som derför ligga till grund.

Efter en af bemälde komiterade uppgjord beräkning antogos de under stadgad åbo- och besittningsrätt upplåtna hemman år 1844 uppgå till 2,176 hela mantal. I ändamål att, för så vidt utan allt för stor omgång och tidsutdrägt möjligt vore, få utrönt antalet af de hemman, som ännu bibehölle denna sin natur af krono, hade de till följd af Kongl. Kungörelsen den 15 December 1848 i länen upprättade och till Kongl. Kammar-kollegium för granskning insända uträkningar öfver beloppet af skatteköpeskillingen för hvarje med särskild åbo för-

sedd så beskaffad kronoegendom blifvit i kollegii tre provinskontor jemförda med de till kollegium inkomna anmälanden om beviljade skatteköp, och resultatet af denna jemförelse hade blifvit, att 442 hela mantal äfvensom 4,291 lägenheter ännu icke skulle blifvit till skatte lösta. Att dessa siffror angåfvo förhållandet alldeles sådant det i närvarande stund befunnes, finge dock icke antagas. Tid efter annan inkomna anmälanden om längesedan verkställda, i jordeböckerna icke antecknade skatteköp, äfvensom den nu pågående jordeboksgranskningen hade haft till följd, att ett ej obetydligt antal hemman och lägenheter blifvit från krono till skatte öfverfördt, och dessutom hade utan allt tvifvel åtskilliga skatteköp egt rum, äfven efter den tid de sednast afgifna, vanligen årsvis insända uppgifter derom till kollegium inkommo. De vid förenämnda jemförelse funna talen af hemman och lägenheter, för hvilka rättigheten till skatteköp icke blifvit begagnad, vore följaktligen högre, och kanske ej oansenligt högre än de i sjelfva verket borde vara. Alla de skäl komiterade anfört till stöd för det af dem gjorda förslag egde, enligt Kongl. Kammar-kollegii åsigt, ännu sin fulla giltighet utan annan förändring, än att, i den mån skatteköp försiggått, de med tillsynen och vården af kronohemmanen förenade göromål och bestyr aftagit i mängd. Deremot förekomme, att statens uppoffring genom att bortskänka skatterätten — så framt eljest en sådan skänk innebure en uppoffring — nu skulle blifva vida mindre, än vid den tid denna åtgärd af komiterade blef ifrågasatt. Under de mellanliggande 22 åren hade nemligen, såsom redan är nämndt, kronohemmanens antal förminskats till 442 hela mantal, hvarjemte 1,779 lägenheter blifvit skattesålda, och i samma mån som skatteköp egt rum, hade naturligtvis de belopp, som i köpeskilling vidare kunde påräknas, nedgått, så att de numera, enligt i kollegium uppgjorda beräkningar, endast skulle vara för *hemmanen* 53,885 R:dr 90 öre och för *lägenheter* 23,549 R:dr 76 öre. Dessa summor borde dock minskas med de belopp, som funnos uppförda för de hemman och lägenheter, hvilka dels med orätt upptagits såsom krono och dels under sednaste tiden blifvit skattesålda. Hvad ändock återstode, utgjorde visserligen ett temligen betydligt belopp, men det finge ingalunda antagas, att detta skulle oafkortadt inflyta.

Kollegium hade vidare anmärkt, hurusom det icke kunde annat än fästa uppmärksamhet, att försäljning af *lägenheterna* hittills skett i den låga proportion emot hemmanen, att, under det nära $^4|_5$*-delar* af de *sednare* föryttrats, icke $^1|_3$*-del* af de *förra* funnit afnämare. En af anledningarne till detta förhållande ansåge kollegium utan allt tvifvel vara den, att vid hållna jordransakningar flera bland dessa lägenheter icke kunnat å marken utvisas samt blifvit, då vid anställd vederbörlig undersökning de ej heller kunnat igenfinnas, ur jordeboken afförda, utan att kollegium nu vore i tillfälle uppgifva antalet på dessa lägenheter. För många andra, hvilka numera lika litet voro till belägenhet och gränser kända, hade det oaktadt, och ehuru någon åbo icke på långliga tider derå antagits, skatterna likväl

i behörig ordning blifvit redovisade, till följd hvaraf berörda lägenheter ännu i jordeboken qvarstodo. Huru det lyckats indrifva alla de särskilda skattebeloppen, eller om icke uppbördsmännen af egna medel inbetalt ett eller annat deribland, kunde kollegium icke uppgifva, men ansåge det vara otvifvelaktigt, att i många fall, då någon sägen varit gängse derom, att lägenheten blifvit inlagd inom ett eller annat hemmans område, hemmansegaren, heldre än att vidkännas detbesvär och de understundom icke obetydliga utgifter, som skulle föranledas af en närmare undersökning om förhållandet, underkastat sig att årligen betala äfven lägenhetens vanligtvis ringa skatt. Att en i förenämnda belägenhet stadd hemmansegare, i saknad som han vore af hvarje slags åtkomsthandling, skulle anse mödan värdt att till skatteköp sig anmäla eller vilja vidkännas omgången och kostnaden derför, finge ingalunda förutsättas. Och trodde sig kollegium sålunda hafva gifvit fullgiltiga skäl för sitt här ofvan gjorda antagande, att de köpeskillingsbelopp, som blifvit beräknade, icke, åtminstone hvad lägenheterna beträffade, skulle fullständigt inflyta, och lika säkert vore, att hvad för dem, likasom för hemmanen inginge, komme att endast småningom inflyta och med belopp, som med åren förminskades.

Rörande beloppet af statens inkomst genom dessa köpeskillingar hade kollegium sökt upplysning uti Kongl. Kammarrätten, som årligen finge deröfver emottaga uppgift och redovisning. Och hade kollegium dervid inhemtat, att under de tre sednaste år, för hvilka länsräkenskaperna inkommit, ifrågavarande inkomst uppgått:

år 1865 till	. . . . .	R:dr 4,936: 08
" 1866 "	. . . . .	" 3,414: 75
och " 1867 "	. . . . .	" 2,958: 47.

Denna intrad, hvilken för 1869 icke torde kunna beräknas ens till 2,000 R:dr, måste, enligt kollegii åsigt, vara alltför ringa, för att icke den skulle kunna af Statsverket eftergifvas, så framt genom en sådan eftergift någon fördel i annat hänseende stode att vinna. Innan kollegium likväl lemnade den finansiela sidan af saken, ansåg sig kollegium böra fästa uppmärksamheten derpå, att den genom Kongl. Kungörelsen den 30 December 1863 nämndemän tillerkända rätt till godtgörelse, bland annat, för biträde vid syner å kronohemman, måste, så framt eljest lagens stadgande om anställande af sådan syn hvart tredje år behörigen iakttoges, komma att för kronan medföra en årlig utgift, hvilken skatteförenklingskomitéen icke kunnat i sina beräkningar inrymma.

Sedan kollegium sålunda sökt ådagalägga, att statsverket utan allsköns saknad kunde medgifva, att de hemman och lägenheter, som voro under ständig besittning upplåtna, blefve utan någon löseskilling för skatte förklarade, ansåge sig kollegium jemväl böra omförmäla en eller annan bland de fördelar, som af ett så beskaffadt medgifvande skulle uppkomma. I sådant afseende erinrade kollegium, att de kronan tillhöriga hemman, hvarå ständig besittning egde rum, vore af flera slag, nemligen, utom de i största mängd förekommande, så kallade allmänna kro-

nohemmannen, äfven stubbe- och röjselrättshemman, sämje- och stadgehemman, kronobergsmanshemman, kronorusthåll och lotshemman, för att icke nämna de så kallade besittningsrättshemmanen, hvilka numera kunde anses hafva uppgått i klassen af allmänna kronohemman. Emellan alla dessa egendomar egde den likhet rum, att besittningen öfverginge ifrån föräldrar till barn, men deremot skiljde de sig åt i flera andra hänseenden. Att redogöra för alla dessa skiljaktigheter fann kollegium dock icke vara af nöden, utan ansåg för det nuvarande ändamålet det vara tillräckligt erinra, att till vissa bland dessa hemman son egde förträde för dotter, och den äldre framför den yngre, under det att till andra alla barnen hade lika rätt; att till ett slag bland dessa hemman (lotshemmanen) successionen egde rum endast i rätt nedstigande led, då de andra slagen, efter särskilda bestämmelser, öfverginge jemväl till fjermare arfvingar; att de förmåner, som med åboskapet voro förenade, icke i allo blifvit på enahanda sätt bestämda; att tvister om företräde till åborätt i olika ordning handlades, i det en del (angående kronobergsmanshemman) upptagas af de allmänna domstolarne, hvaremot i öfrigt alla tvister derom, med undantag för stubbe- och röjselrättshemmanen, hvilka i vissa fall gingo till domstol och i vissa till administrativ myndighet, afgjordes af sistnämnda myndighet antingen alla instanserna igenom eller ock endast i de två lägre, men i den sista af Högsta Domstolen. Sådant vore det osammanhang och den brist på enhet som rådde i lagstiftningen rörande kronohemmanen, och om detta icke borde förefalla oväntadt, då författningarne blifvit framkallade af behofvet att ordna särskilda rättsförhållanden och meddelats i från hvarandra till en del vidt aflägsna tider, under hvilka olika åsigter och rättsbegrepp velat göra sig gällande, så kunde det, enligt kollegii tanke, väl åtminstone icke nu vara för tidigt, att större öfverensstämmelse och enkelhet blefve åstadkommen. Några från hvarandra afvikande stadganden i afseende på successionen till, rättigheterna vid eller sättet för behandlingen af tvister rörande de särskilda slagen af kronohemman voro, enligt kollegii åsigt, ingalunda behöfliga eller af någon ännu bestånd egande omständighet påkallade, hvilket till öfverflöd bevisades deraf, att, vid inträffande skattelösen, skiljaktigheterna i förenämnda hänseenden föllo undan och försvunno. Men ehuru förmånerna af skatteköpen voro stora och köpeskillingen obetydlig — för $\frac{1}{8}$ mantal utgjorde den i medeltal omkring 15 R:dr — och fastän förteckningar öfver de under åborätt upplåtna kronohemman och lägenheter, jemte uppgift på skatteköpeskillingsbeloppen derför, blifvit uti socknekyrkorna upplästa och der förvarades, så ansåge kollegium det dock komma att ännu länge dröja, innan, medelst sådana köp, alla de särskilda slagen af kronohemman komme att sammansmälta till likhet med hvarandra, och på detta sätt de olägenheter undanrödjas som af den nuvarande lagstiftningen i flera hänseenden tillskapades. En ibland de omständigheter, hvilka fördröjde skatteköpen, funne sig kollegium desto mindre böra förbigå, som densamma äfven i öfrigt visat sig medföra beklagansvärda och för enskilda förlustbrin-

gande verkningar, de der icke vidare skulle uppstå, derest det förevarande förslaget blefve antaget. Denna skatteköpen fördröjande omständighet vore, att ett ej ringa antal kronoåboer trodde sig med full eganderätt redan innehafva de hemman och lägenheter, som de brukade och besutte. Denna deras öfvertygelse kunde i viss mån vara ursäktlig. Den grundade sig på kännedomen deraf, att lagfart på kronojord icke finge af domstol beviljas, och tillförsigten derpå, att de uppbud och fastebref, som för dem och deras fångesmän ofta i flera led blifvit af domstolar meddelade, innefattade om jordens rätta natur ett fullständigt bevis, vida säkrare och tillförlitligare än det, som skulle kunna erhållas af kronans jordeböcker, hvilka, såsom tillförene aldrig underkastade en allvarlig och genomförd granskning, kunde i detta hänseende vara, och vid närmare undersökning ej sällan befunnits oriktiga. Följden af dylika misstag om jordnaturen hade varit, att rättegångar uppstått och genom instanserna fullföljts derom, huruvida köpslut om hemman, å hvilka, såsom skatte, säljaren erhållit oklandrad lagfart, skulle, efter det egendomens rätta natur af krono blifvit uppdagad, vara för köparen förbindande eller icke, äfvensom att fordringsegare, hvilka, då fastebref blifvit uppvisadt, ansett sig trygga i afseende på hemmanets skattenatur och derföre icke tvekat att antaga deruti erbjuden inteckning såsom full säkerhet för lemnad försträckning, sedermera, när misstaget blifvit upplyst, funnit inteckningen utan allt värde.

I öfrigt komme, enligt kollegii åsigt, genom förenämnda kronoegendomars samtidiga förvandling till skatte, att vinnas den fördel, att dessa egendomar i de nu för hela riket under arbete varande jordeböcker kunde under sin nya titel omföras, och de förändringar i dessa handlingar, som eljest genom partiela skatteköp blefve nödvändiga och hvilka i sin mån skulle medverka till ett tidigare inträdande behof af dessa jordeböckers ersättande med nya, undvekes.

Vid framställande af det förslag, hvilket kollegium nu åter upptagit, hade skatteförenklingskomitéen uttryckligen förklarat sin åsigt vara, att en omföring till skatte icke borde ske i afseende på de hemman och lägenheter, som af särskilda verk och inrättningar eller fromma stiftelser på ett eller annat sätt disponerades, och antagligen hade förslaget af komitéen icke heller funnits böra tillämpas på de nybyggen i norra provinserna, hvartill åboerna, efter fullbordade odlingar och frihetsår, erhölle skatterätt. Äfven härutinnan vore kollegium af alldeles enahanda åsigt med komitéen och hölle fördenskull före, att undantag beträffande nu omförmälda hemman och lägenheter borde ega rum, hvarjemte kollegium icke funnit tillräckliga skäl tala för eftergift af den kronan förbehållna rätt att uppbära skattelösen för lägenheter å Elfsborgs till staden Göteborg numera upplåtna kungsladugård.

På grund af hvad sålunda blifvit i ämnet anfördt, hade kollegium i underdånighet hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes genom nådig proposition till Riksdagen föreslå, att, med nyss upptagna undantag, alla kronan tillhöriga hemman och lägenheter, hvilka under stadgad åborätt innehades och enligt gällande författnin-

gar finge till skatte lösas, skulle utan lösen erhålla skattenatur, under iakttagande, såsom komitéen äfven tillstyrkt, deraf att skattemannarätten för hvarje egendom tillfölle den person, som vid förändringens vidtagande innehade lagligen befästad besittningsrätt eller pröfvades vara dertill berättigad.

I händelse alla dessa kronans hemman och lägenheter voro med åbo vederbörligen försedda, skulle öfverföringen deraf till skatte kunna verkställas omedelbarligen efter det ett beslut af ofvanberörda beskaffenhet blifvit af Kongl. Maj:t och Riksdagen fattadt, men enär, såsom redan anförts, förhållandet vore långt ifrån sådant, måste, innan öfverföringen skedde, rörande hvarje hemman och lägenhet tillses, hvilken åborätten tillkomme, och först efter det frågan derom funnits ostridig eller blifvit i laga ordning utredd skattemannarätten inträda.

Utom erläggande af den stadgade köpeskillingen ålåge det, enligt nu gällande författningar, den, hvilken ville verkställa skatteköp af det hemman eller den lägenhet, hvarpå han vunnit åborätt att, så framt jorden ej vore berustad, till Wadstena krigsmanshuskassa erlägga sex procent af köpeskillingen. I afseende härå funne kollegium att, genom efterskänkande af den förra afgiften, all skyldighet att utgöra den sednare äfven förfölle, så att särskildt stadgande derom icke erfordrades.

Hvad slutligen anginge sättet för hemmanens och lägenheternas omförande till skatte, ansåge kollegium, i likhet med förenämnde komiterade, att dermed lämpligast kunde tillgå på enahanda sätt, som redan funnes föreskrifvet beträffande nybyggen i de norra provinserna, eller så att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, när innehafvarens åborätt finnes ostridig eller blifvit lagligen befästad, förordnade om egendomens omförande till skatte i jordeboken, derom anmälan gjordes hos Kongl. Kammar-kollegium, och resolution, mot den för sådan vanlig lösen, utfärdades för att sedermera utgöra den laga handling, hvarigenom skattemannarätten bestyrktes.

Kongl. Maj:t har, med afseende å hvad Kongl. Kammar-kollegium sålunda upplyst och anfört, samt då Kongl. Maj:t äfven ansåge, att någon förändring icke nu borda ega rum i hvad stadgadt är i fråga huruvida och under hvilka vilkor skattemannarätt må vinnas till hemman och lägenheter, som af särskilda verk och inrättningar samt fromma stiftelser disponeras, eller till de af kollegium omförmälda nybyggen i de norra provinserna och ej heller till de i Kongl. Brefvet den 1 Februari 1867 nämnda lägenheter å Elfsborgs till staden Göteborg numera upplåtna kungsladugård, i nåder föreslagit, det Riksdagen måtte för sin del bifalla, att, med upphäfvande af Kongl. kungörelsen, angående förändring uti hittills gällande stadganden i afseende på ordningen och sättet för vinnande af skattemannarätt till hemman och lägenheter af krononatur, den 15 December 1848 må förordnas:

"1:o att skattemannarätt icke allenast till kronorusthåll, säterier och bergsmanshemman, utan ock till andra sådana, under åborätt upplåtna, kronan tillhö-

riga hemman och lägenheter, *hvilkas åboer af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande antagas*, och som enligt hittills gällande föreskrifter, emot till statsverket ingående afgift, kunna till skatte köpas, skall, utan erläggande af särskild köpeskilling eller annan afgift, tillkomma den person, som derå vid den tid, då denna förändring vidtager, innehar lagligen befästad, med skatteköpsrätt förenad besittning, eller pröfvas vara dertill berättigad; samt

2:o) att, efter behörig utredning angående innehafvarens besittningsrätt och när densamma funnits vara ostridig och af beskaffenhet att, enligt hittills gällande stadganden, skatteköpsrätt dermed varit förenad, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande har att förordna om ofvannämnda hemmans och lägenheters omföring i jordeboken ifrån krono till skatte och derom hos Kammar-kollegium göra anmälan; kommande Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes resolution i ämnet, hvilken skrifves på stämpladt papper och belägges med lösen, såsom för resolutioner i allmänhet är stadgadt, att utgöra den handling, hvarmed skattemannarätten bestyrkes."

Stats-Utskottet, till hvars handläggning den nådiga propositionen blifvit remitterad, har, efter erhållen kännedom af frågan rörande handlingar, deribland protokollen öfver den diskussion som vid ärendets remitterande till Utskottet inom Riksdagens begge Kamrar egde rum, tagit frågan i öfvervägande. Härvid har visserligen å ena sidan förekommit, att den föreslagna åtgärden onekligen skulle i sin mån bidraga till en önskvärd förenkling af förvaltningen och det särdeles invecklade kameralväsendet, samt att denna fördel skulle vinnas utan någon afsevärd uppoffring från det allmänna. Men å andra sidan torde icke utan skäl kunna ifrågasättas, huruvida icke samma mål skulle inom en icke alltför aflägsen framtid kunna vinnas, utan vidtagande af någon sådan åtgärd som Kongl. Maj:t föreslagit. På sätt ofvan förmäles, uppgick, enligt komiterades beräkning, antalet af de under stadgad åbo- och besittningsrätt upplåtna kronohemman år 1844 till 2,176 hela mantal, lägenheterna oberäknade, och detta antal hade under de påföljande 22 åren, eller till och med år 1866, enligt Kongl. Kammar-kollegii utredning nedgått till 442 mantal, hvilken sednare siffra kollegium, på anförda skäl, till och med funnit vara något för hög. Då skatteköpen under nu gällande lagstiftning således visat sig ganska skyndsamt fortgå, synes det Utskottet icke vara af verkligt behof påkalladt att deri för närvarande vidtaga någon förändring, helst skatteköpens vidare fortgående torde kunna i väsendtlig mån påskyndas, derigenom att sådana förteckningar öfver kronohemman och lägenheter, som uti Kongl. Kungörelsen den 15 December 1848 omförmälas, icke blott för en gång, utan årligen upplästes från predikstolarne i socknekyrkorna och anslogos vid tingställena, genom hvilken åtgärd dessutom skulle förebyggas sådana misstag i afseende å hemmanens och lägenheternas natur, som, enligt hvad i den nådiga propositionen omförmäles, på flera ställen förelupit.

På

På grund häraf, får Utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 April 1870.

På Stats-Utskottets vägnar:

Fredrik Alexander Funck.

Reservation

af Herr *Nordenfelt, L. M.*

N:o 39.

Ank. till Riksd. Kansli d. 5 April 1870, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, angående upplåtelse under eganderätt af en till marknads- och kyrkostuguplats anslagen mark inom Lycksele socken af Westerbottens län. (I. A.)

I sammanhang med en åren 1800 och 1801 skedd afvittring af pastors- och skoleboställena i Lycksele socken af Westerbottens län, för hvilket ändamål karta med beskrifning blifvit af Kommissions-landtmätaren A. M. Strinnholm upprättad, hade, enligt hvad af ofvannämnde den 11 sistlidne Februari till Riksdagen aflåtna och uti första samlingen af bihanget till dess protokoll under N:o 23 intagna nådiga Proposition inhemtas, en å denna karta med N:o 109 utmärkt egovidd om 73 tunnland 31 ³/₄ kappland, som icke vore i nämnda boställens områden inberäknad, blifvit uppmätt för Umeå stads borgerskaps marknadshus och Lycksele socknemäns kyrkostugor. Denna afvittring hade Kongl. Maj:ts Befallningshafvande